

2019 | Koledar Calendar

www.nib.si

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

Na naslovnici: **Bakterijski ožig na oljki**

(južna Italija, 2016)

Bakterija *Xylella fastidiosa* izvira iz Severne in Južne Amerike. Bolezen med rastlinami prenašajo žuželke zaradi česar se hitro širi. Domnevamo, da je bila v prejšnjem stoletju nevede, z okuženimi rastlinami, vnesena v južno Italijo, kjer danes povzroča hudo in obsežno propadanje milijonov dreves mladih in tisočletnih oljk.

Poleg oljk so na okužbe z bakterijo *Xylella fastidiosa* občutljive številne kmetijsko pomembne rastline, začimbnice, drevesa in druge rastline, ki prispevajo k lepoti narave okoli nas. Nekatere izmed njih so prikazane na tem koledarju.

Bakterije pri nas še nismo zaznali. Slovenija izvaja ukrepe, ki preprečujejo vnos te bolezni, saj bi ob vnosu v naše okolje lahko povzročila veliko škodo.

Bodi heroj, ne prinašaj rastlin s seboj! Rastline lahko prikrivajo bolezni in škodljivce. Zato ne prinašajmo domov nepreverjenih rastlin, semen, plodov, zelenjave ali cvetja.

Srečno!

V septembru 2019 vljudno vabljeni na zaključni dogodek projekta.

On the cover: **Bacterial blight on olive tree**

(southern Italy, 2016)

The plant pathogenic bacterium, *Xylella fastidiosa,* originates from North and South America. It spread to Europe in the previous century, most likely with infected plants. The disease is transmitted by insect vectors, which contributes to its quick spread. Today, the bacterium causes extensive decline of olive trees in southern Italy with millions of trees affected.

In addition to olives, numerous agriculturally important plants, herbs, trees and other plants that contribute to the beauty of nature around us are sensitive to *Xylella fastidiosa,* infection. Some of them are shown in this calendar.

Xylella fastidiosa, has not been detected in Slovenia. Introduction of the disease into our environment could cause significant damage. To prevent this, Slovenia implements a series of preventive measures.

Don't risk it! Pests and diseases can hide on plants. Please do not bring home plants, seeds, fruit, vegetables or flowers.

Happy New Year!

Projekt CRP, Sinergija znanj – Razvoj metod in postopkov za hitro odkrivanje in obvladovanje bolezni, ki jih povzroča *Xylella fastidiosa* in njenih prenašalcev (XylVec, V4-1603) financirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in Ministrstvo za kemtijstvo, gozdarstvo in prehrano. V projektu sodelujeta Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica in Nacionalni inštitut za biologijo.

CRP project, The synergy of knowledge – Development of methods and procedures for the rapid detection and management of bacterial diseases caused by *Xylella fastidiosa* and its vectors (XylVec, V4-1603) is financed by the Slovenian Research Agency and the Ministry of Agriculture, Forestry and Food. The project partners are Chamber of Agriculture and Forestry of Slovenia - Institute of Agriculture and Forestry Nova Gorica and the National Institute of Biology.

ARRS JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST REPUBLIKE SLOVENIJE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVA GORICA

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

Jelše *Alnus*

01 Januar January

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
	1 Novo leto	2 Novo leto	3	4	5	○ 6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
● 21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

02 Februar February

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
				1	2	3
○ 4	5	6	7	**8** Prešernov dan	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	● 19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

Opazujte naravo od blizu in vse boste bolje razumeli.

Albert Einstein

Breskev *Prunus persica*

03 Marec March

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
				1	2	3
4	5	○ 6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	● 21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

04 April April

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	**14** Cvetna nedelja
15	16	17	18	19	20	**21** Velikonočna nedelja
22 Velikonočni ponedeljek	23	24	25	26	**27** Dan upora proti okupatorju	28
29	30					

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

Mirtolistna grebenuša *Polygala myrtifolia*

05 Maj May

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
		1 Praznik dela	2 Praznik dela	3	○ 4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	● 18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

Veselje pri opazovanju in razumevanju narave je največje darilo.

Albert Einstein

Oleander *Nerium oleander*

06 Junij June

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
					1	2
○ 3	4	5	6	7	8	9 Binkošti
10	11	12	13	14	15	16
● 17	18	19	20	21	22	23
24	25 Dan državnosti	26	27	28	29	30

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

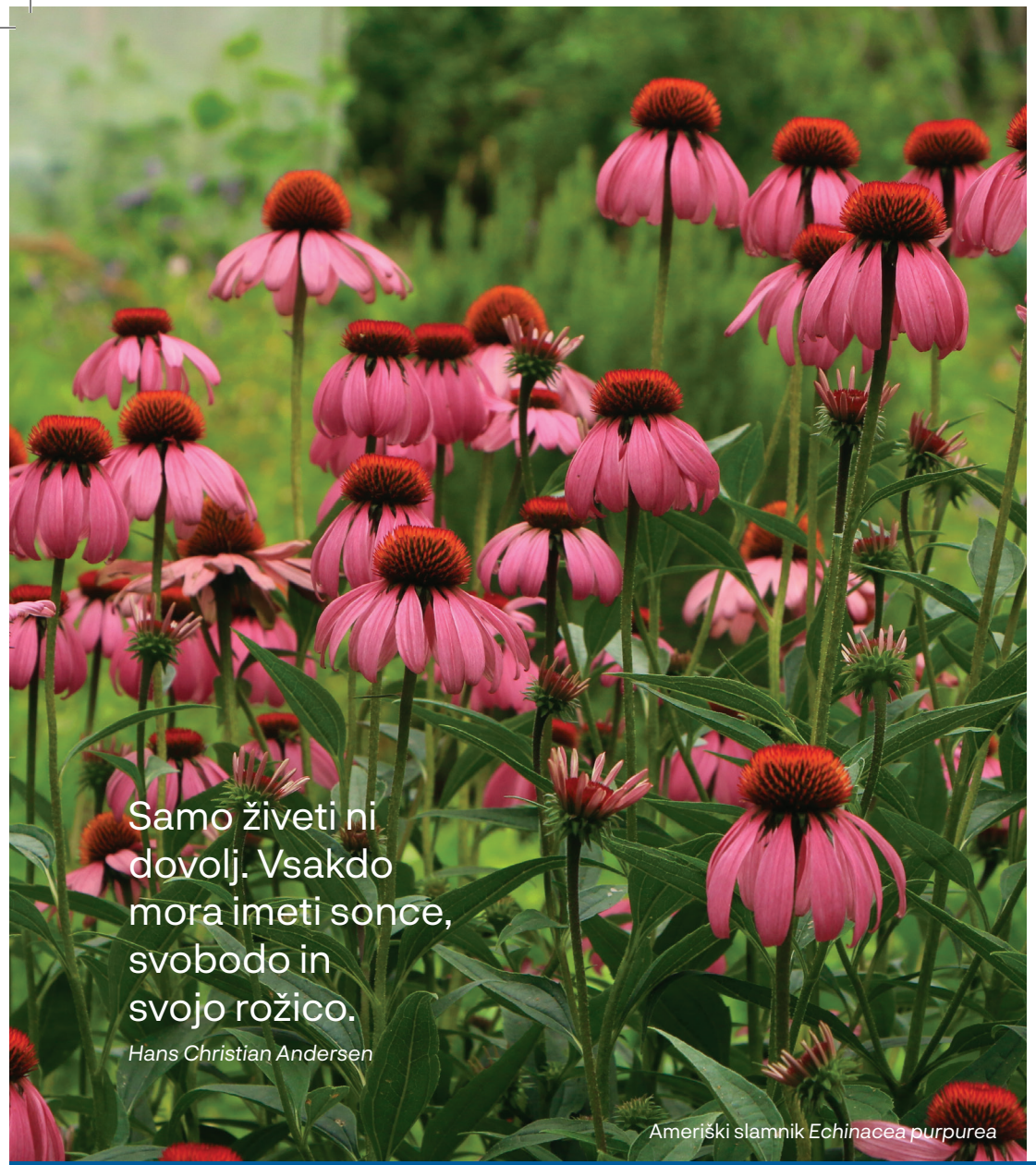

Rožmarin *Rosmarinus officinalis*

07 Julij July

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
1	○ 2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	● 16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

Samo živeti ni dovolj. Vsakdo mora imeti sonce, svobodo in svojo rožico.

Hans Christian Andersen

Ameriški slamnik *Echinacea purpurea*

08 Avgust August

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
			○ 1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	● **15** Marijino vnebovzetje	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	○ 30	31	

NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

Navadna sivka *Lavandula angustifolia*

09 September September

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	● 14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	○ 28	29
30						

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

10 Oktober October

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	**31** Dan reformacije			

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

Navadni šipek *Rosa canina*

11 November November

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
				1 Dan spomina na mrtve	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	● 12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	○ 26	27	28	29	30	

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

Pahljačasti javor *Acer palmatum*

12 December December

Pon Mon	Tor Tue	Sre Wed	Čet Thu	Pet Fri	Sob Sat	Ned Sun
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	● 12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	**25** Božič	○ **26** Dan samostojnosti in enotnosti	27	28	29
30	31					

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

Leto 2020: **Mednarodno leto varstva rastlin**

Zdrave rastline so osnova za vse življenje na zemlji. Proizvajajo kisik, ki ga dihamo in več kot 80% naše hrane. Preprečevanje bolezni je pomemben del skrbi za naravo, še posebej v današnjem času zaradi znatnega povečanja mednarodne trgovine z rastlinami in rastlinskimi proizvodi, izgubljanjem biotske raznovrstnosti in novimi potmi vnosa škodljivih organizmov rastlin.

Zato je Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) julija 2017 Generalni skupščini Združenih narodov predlagala, da leto 2020 razglasi za Mednarodno leto zdravja rastlin (IYPH).

Year 2020: **International Year of Plant Health**

Healthy plants constitute the foundation for all life on earth, making up the oxygen we breathe and over 80% of the food we eat. Prevention of plant diseases is especially important today. Challenges include significant increase in international trade in plants and plant products, the loss of biodiversity and new introductions of harmful organisms of plants.

Therefore, in July 2017, the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) proposed that the United Nations General Assembly declares 2020 the International Year of Plant Health (IYPH).

Založil / Published by:
Nacionalni inštitut za biologijo /
National Institute of Biology
Večna pot 111, 1000 Ljubljana, Slovenija
tajnistvo@nib.si, www.nib.si

Uredila / Edited by: Tanja Dreo

Fotografije / Photo:
Projekt XylVec (V4-1603),
Nacionalni inštitut za biologijo, EPPO

Oblikovanje / Design: Darja Klančar, www.darka.si

Tisk / Print: Tiskarna Para d.o.o., Ljubljana, 2018